

A új konzervativizmus hajnala

2015 október 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ami bekövetkezett, egyáltalán nem szükségszerű. Nem is könnyen érthető, hogy miért történt.

Mi vezetett oda, hogy az immár legalább két évszázados tradíciókra támaszkodó liberalizmus a huszadik század második felében, egyre halálosabbnak tűnő ölelésben, összefonódott a szocialista baloldalisággal – mi több,

birtokba vette és bekebelezte.

Hiszen eredetileg nem sok közük volt egymáshoz, néhány alaptételük pedig, például az államnak a gazdaságba való beavatkozásáról vallott nézetük, kifejezetten ellentétes.

Az összefonódás ennek ellenére olyan sikeres, hogy jószerével feledésbe is ment, hogy nem volt ez mindig így. Nem is olyan régen létezett még konzervatív liberalizmus is, amely nem elvi alapon volt ugyan nemzeti, de hogy egy példát említsünk, minden további nélkül azonosulni tudott a nemzetállami keretekkel, nemzeti törekvésekkel.

Konzervatív liberalizmus? Nyilván ellentmondás ez is, értelmet valójában a mából száz évvel visszavetítve, a baloldali liberalizmussal szemben megfogalmazva nyer. Hiszen a liberalizmus a konzervativizmus ellenében született – illetve, hogy pontosabbak legyünk, a liberális eszmék térnyerése által fogalmazódott meg maga a konzervativizmus is.

A két nagy világértelmezés formálódása, egymással való birkózása jól követhető a brit politikatörténet példáján, és jól megfigyelhető az is, hogy a harmadik, a baloldali értelmezés hogyan ragadta el a liberális pozíciókat. E harmadik erő megjelenése adott értelmet a konzervatív liberalizmus álláspontjának. Olyan sikerrel, hogy a XIX. század végén, a XX. század elején ez az álláspont Európa számos országában, így Magyarországon is meghatározó, helyenként domináns szerephez jutott.

Közismert, mégsem haszontalan újra és újra elismételni: a dualizmus-kori Magyarország gazdasági, kulturális (és kisebb részben szociális) sikereit konzervatív liberális, saját meghatározásuk szerint szabadelvű pártok és politikusok vezetésével érte el. Ebből a közegeből jött a XX. század valószínűleg legjelentősebb magyar politikusa, Bethlen István is, akinek államvezetési teljesítményét (összes hibáival együtt) bátran kiemelkedőnek tekinthetjük.

Ez a konzervatív liberális világnézet vajon miért tűnt el szinte nyomtalanul a második világháború után? Miért foglalta el eszmei és politikai birtokainak szinte minden négyzetcentiméterét a baloldal? Nem született erre használható válasz, szinte még használhatatlan sem. A tény viszont itt áll előttünk: Nagy-Britanniában az első világháború után, Európa többi, nem szovjet ellenrészén a második világháború után a baloldal átvette a liberálisok szerepét a parlamentekben, kultúrában, médiában és a gazdaságban egyaránt. A konzervatív liberalizmus néhány öreg arisztokrata és nagypolgár magánügye maradt, amely velük szállt a sírba, mikor elérkezett az ideje.

De mert az értelmiség meghatározó része mégiscsak kétszáz éve liberális, nem maradt más a számukra, mint a baloldalhoz való csatlakozás. Így született az európai szellemtörténet legtökéletesebb fából vaskarikája: a liberális marxista, aki rokonszenvvel tekint a Szovjetunióra és barikádokat emel saját szabadelvű kormánya ellen.

E csodálatos fenomén keletkezéstörténetének megértéséhez a kulcs a g?g, a hübrisz fogalmán át vezet. Mi is az, ami az 1793-as, kismesb?l lett jakobinust, az 1917-es, nagypolgárfiból lett szovjet bolsevikot a liberálisból lett 1968-as francia kommunistával összeköti? Az önhittség. Mindháromnak az a meggy?z?dése, hogy birtokában van a világ jobbításához szükséges ismereteknek, és erkölcsi joga van ezen ismeretek érvényre juttatásához – bármi áron.

A magyar jobboldalon, de bizonyos mértékig a nyugat-európain is szokássá lett kárhoztatni, minden bajok kútfejeként megnevezni a felvilágosodást és a francia forradalmat. A vád igaztalan: akik abban a szerencsében részesültünk, hogy a szabad világba születtünk, mindnyájan annak a szellemi és politikai szabadságnak a haszonélvez?i vagyunk, amelyet akkor bátor emberek kivívtak. Az azonban nem kétséges, hogy a világjobbító önhittség is ekkor nyert – hogy stílszer?ek legyünk – polgárjogot. Ekkor vált elfogadottá az a felfogás, hogy emberek egy – kiválasztott – csoportjának joga, mi több, kötelessége, hogy a világot a maga meggy?z?dése szerint megváltoztassa.

E jog és kötelesség érvényre juttatásának pedig a legf?bb eszköze a véleményuralom megszerzése volt és maradt. Nincs más igazság, csak amit a kiválasztottak vallanak, minden más nézet hamis és üldözend?. Ami a jakobinus szemében a királpártiság, a bolsevik szemében a burzsoá elhajlás, ma a ballib szemében ugyanaz: fasizmussal való kacérkodás, vagy éppen maga a fasizmus – a minden helyzetben, minden más nézettel szemben bevethet? csodafegyver. És noha a mai balliberális korábbi jakobinus és bolsevik eszmetársától eltér?en, nem küldheti guillotine alá, vagy nem lövetheti tarkón politikai ellenfeleit, a szellemi autodaféra, a média máglyáján való megégetésükre mindenkor kész volt és kész ma is.

Ebben az eszmei keretben a liberalizmus valójában már csak ürügy. A követelésnek, a változtatni akarásnak a ténye a lényeg és nem a tárgya. A homoszexualitás ne legyen büntetend?! Rendszerben, elfogadják. A balliberális tovább követel: legyen elfogadott az élettársi kapcsolat! Elfogadják. Tovább, legyen homoszexuális házasság! Elfogadják. Legyen poligámia!... Ha elfogadják, akkor legyen házasság tárgyakkal, állatokkal!... Ha elfogadják, akkor sz?njön meg a házasság! Ha elfogadják, legyen egy új intézmény, amelyet házasságnak neveznek!... És így tovább, a végtelenségig.

Fel?lem mindenki úgy gondolkodhat, ahogy akar, feltéve, hogy nekem is megengedik – ez a gondolatmenet a jakobinus-bolsevik-balliberális számára elfogadhatatlan. Hiszen ? tudja, mindenki másnál jobban tudja, hogy hogyan kell gondolkodni, ergo a másként gondolkodás káros, és mint ilyen, megbélyegezend?, üldözend?.

Ebb?l fakad a balliberális sajátos demokráciafelfogása is. *„Összességében az er? és a tekintély pártján áll a konzervatív ember, és az új, szokatlan jelenségekre, amelyeket az értékrendjén belül nem tud értelmezni, elkülönülve, moralizálva, esetenként kirekeszt?en fog reagálni, és ebben nagy egyetértésre számíthat a társadalom nem gondolkodó, csak a saját primer érdekeit néz?, lassan mozduló többsége részér?l.”* Történetesen Gerle Éva írta eme árulkodó sorokat. Ezer ilyen idézetet lehetne találni. A társadalom többsége eszerint buta, csak a saját primer érdekeit nézi, valódi érdekeinek felismerésére képtelen (hamis tudata van – ugye ismer?s?). Mi ilyenkor a balliberális (jakobinus, bolsevik) teend?je? A társadalom eme többségét meg kell akadályoznia abban, hogy – például a választásokon – kifejezze eme téves egyetértését.

A jakobinus, a bolsevik és a balliberális ennek ellenére demokrataként tekint magára, mi több, valójában csak magát tekinti demokratának. Az ellentmondás könnyen feloldható: a jakobinus, a bolsevik és a balliberális önmagát a demosz, a nép valódi, ?általa felismert érdekében cselekv?nek tekinti. Minden eszközt jogosnak tekint, amellyel megakadályozhatja, hogy „a társadalom nem gondolkodó többsége” érvényre juttassa akarátát, viszont gy?zelemre jusson az övé.

Az európai baloldal a XX. század folyamán felfalta, magába olvasztotta a liberálisok többségét. Akik aztán odabentr?l 1968-ra felfalták a baloldalt. (Magyarországon mindez érthet? módon sokkal kés?bb, de sokkal gyorsabban, tizenöt év alatt zajlott le.) Saint-Just és Trockij utódai átvették a hatalmat mindazon eszközök felett, amelyekkel megteremthet? és meg?rizhet? a véleményuralom, amellyel megakadályozható, hogy „a társadalom nem gondolkodó többsége” saját belátása szerint hozza meg a döntéseit.

Csakhogy Európa nagyobbik részén hetven éve béke van és demokrácia. A hosszú béke végre id?t hagy a gondolkodásra, és a polgárok belátják, hogy a demokrácia nem a kiválasztott kevesek uralma az ostoba, nem gondolkodó sokaság érdekében, hanem a bölcs sokaságé saját érdekében.

A konzervatív liberalizmus számára pedig legfőbb ideje, hogy felébredjen sok évtizedes szendergéséből, és a köztér porondjára lépve, felkínálja gondolatait eme bölcs sokaságnak. Csak magát hibáztathatja, ha nem él az alkalommal.

Bencsik Gábor - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló
